

Skattedirektoratet
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Deres ref: 2016/853974

Dato: 21. mars 2017

Hørings svar – forslag til endringer i regelverket for naturalytelser

Vi viser til Skattedirektoratets høringsnotat av 21. desember 2016, og avgir herved høring i saken.

Innledning

Skattedirektoratet foreslår endringer i regelverket for naturalytelser innenfor områdene

- verdsetting av naturalytelser,
- plassering av ansvaret for arbeidsgiverpliktene for naturalytelser fra tredjeparter,
- skattefritaket for personalrabatter og
- forenkling og modernisering av særreglene for visse naturalytelser.

Skattedirektoratet gir uttrykk for at formålet med forslagene er å forbedre regelverket og derigjennom øke rettssikkerheten og redusere etterlevelseskostnadene.

Vi vil kommentere noen av forslagene enkeltvis, men gir først noen generelle bemerkninger vedrørende beskatningen av naturalytelser og behovet for endringer.

Generelt om beskatningen av naturalytelser og behovet for endringer

Skattebetalerforeningen er enig i det prinsipielle utgangspunktet at naturalytelser bør være skattepliktige, og at verdsettelsen bør skje med utgangspunkt i omsetningsverdien. Vi er likevel usikre på om det er behov for store endringer – og noen av de foreslåtte endringene ser ut til å øke etterlevelseskostnadene betydelig.

Det er viktig å ha praktikable regler, som er lett å forholde seg til for næringslivet og de ansatte. Det er vårt generelle inntrykk at det i dag gjennomgående ikke gis store verdier i naturalytelser som bevisst skjult lønn. Og noe vil uansett være vanskelig å fange opp, uten at etterlevelseskostandene blir uforholdsmessig store. Dette siste gjelder særlig for tredjepartsytelser.

Det er videre vanskelig å ha klare regler når ytelsene er så forskjelligartet. Klare regler er bra for de vanskelige grensetilfellene, men firkantede regler kan oppfattes som unødvendig stringent i alle de mer ordinære situasjonene. Å fjerne seg fra vurderingskriterier om hva som

er «rimelig» og «vanlig» gjør det lettere å avgjøre grensetilfellene, men etterlevelseskostnadene vil bli høyere når arbeidsgiver skal ha oversikt over – og normalt innberette – ytelser, både fra en selv og fra andre.

Verdsettelse av naturalytelser

I dag er det særregler for verdsettelsen av naturalytelser som blant annet innebærer at fordelene av visse ytelser skal verdsettes med utgangspunkt i arbeidsgivers kost- eller utsalgspris. Dette gir ulik skattepliktig fordel av en gitt naturalytelse avhengig av i hvilket ledd i omsetningskjeden mottakeren er ansatt.

Skattebetalerforeningen er enig med direktoratet i at verdsettelsen i større grad bør skje med utgangspunkt i omsetningsverdien i sluttbrukermarkedet. En slik løsning fremmer lik behandling av skattyterne, uavhengig av hvilket ledd i omsetningskjeden mottakeren er ansatt.

Det kan likevel være tilfeller hvor en slik verdsettelsesregel fremstår som unødvendig tungvint for arbeidsgiver, for eksempel der arbeidsgiver kjøper inn varer eller tjenester spesielt for arbeidstakerne. Vil eksempelvis en felles gruppelivsforsikring rammes av bestemmelsen, slik at arbeidsgiver skal fastsette og innberette en fordel utover sin kostpris? I så fall vil det være utfordrende å finne frem til markedsverdien på individnivå.

Plassering av ansvaret for arbeidsgiverpliktene for naturalytelser fra tredjeparter

Skattedirektoratet foreslår at arbeidsgiver skal ha ansvaret for arbeidsgiverpliktene for naturalytelser fra tredjeparter.

Det er vel i praksis turer som er særlig aktuelle. Etter vårt syn er det mer naturlig at det er tredjeparten som pålegges arbeidsgiverpliktene i disse tilfellene. Det synes som en slik løsning samlet sett gir de laveste etterlevelseskostnadene, og det er etter vårt syn lite rimelig å velte arbeidsgiveravgiften over på arbeidsgiver. Et vesentlig poeng er også at det er tredjepart som velger å gi ytelsen.

Direktoratet gir for øvrig i høringsnotatet uttrykk for at det etter gjeldende rett er uklart om det er tredjeparten eller arbeidsgiveren som plikter å gi lønnsopplysninger, foreta forskuddstrekk og betale arbeidsgiveravgift ved tredjepartsytelser.

Etter vårt syn er dette ikke uklart i dag; det er tredjepart som har plikten. Så vidt vi er kjent med er dette et standpunkt som også skattemyndighetene fremholder ved for eksempel bokettersyn.

Og i dag er det vel slik at det tilbys summarisk fellesoppgjør ved bokettersyn, hvor altså tredjepart betaler inn skatt og avgift. Etter vårt syn er dette en god løsning, og det bør åpnes for summarisk fellesoppgjør også på forskuddsstadiet.

Skattefritaket for personalrabatter

Direktoratet foreslår at det etableres en ny modell for skattefritaket, hvor det skal være en samlet, øvre beløpsgrense for verdien av personalrabatter som kan mottas skattefritt, og slik at rabattens størrelse skal fastsettes med utgangspunkt i alminnelig omsetningsverdi i sluttbrukermarkedet. Skattefritaket vil ikke gjelde for rabatter som overstiger 50 prosent av varen/tjenestens omsetningsverdi.

Vi ser helt klart fordelene med klare grenser, slik direktoratet foreslår. Vi er likevel usikre på om dette er veien å gå. Det er ikke vår erfaring at det gis uforholdsmessig store personalrabatter som skjult lønn. Videre kan firkantede regler i mange tilfeller virke urimelig, fordi de ulike ytelsene er svært forskjelligartet. I mange tilfeller er det også i arbeidsgivers interesse at de ansatte benytter arbeidsgivers produkter, og i slike tilfeller vil det kunne være rimelig med en høyere skattefri rabatt. Det er av disse grunner også vanskelig å gi et beløp som vil være et rimelig tak på ytelsene – et gitt beløp kan være rimelig i ett tilfelle, men urimelig i et annet.

Vi er svært kritisk til at tredjepart rabatter skal innlemmes i modellen, og at arbeidsgiver skal ha arbeidsgiverpliktene også for disse. Dette er etter vårt syn å gå unødvendig langt. I den grad skattefrihet for slike rabatter er et reelt problem i dag (noe vi tviler på), tror vi ikke ytelsene kan fanges opp av et regelverk med en fornuftig maskevidde – det er nær sagt umulig å trekke en fornuftig og praktikabel grense mot markedsføringsrabatter og naborabatter, som ikke skal være skattepliktige.

Personalrabatter skal etter forslaget innrapporteres på den enkelte ansatte, fordelt på henholdsvis skattefrie og skattepliktige rabattbeløp. Dette synes å øke arbeidsgivernes etterlevelseseomkostninger betraktelig.

Direktoratet foreslår riktignok en forenklet ordning for innrapportering, hvor arbeidsgiver bare skal ha plikt til å oppgi hvilke ansatte som omfattes av en slik skattefri rabattordning. Det grunnleggende vilkåret for å omfattes av den enklere innrapporteringen skal imidlertid være at omsetningsverdien av det som en ansatt *kan* kjøpe i løpet av inntektsåret *åpenbart* er lavere enn den øvre beløpsgrensen i skattefritaket. Når vilkårene er så strenge for forenklet innrapportering vil regelen i praksis virke som en unntaksregel, og de fleste arbeidsgivere med ordinære ordninger vil falle utenfor.

Forenkling og modernisering av særreglene for visse naturalytelser

Direktoratet foreslår også endringer i reglene for gaver i arbeidsforhold, fri avis, overtidsmat og matkuponger.

Vi har ikke innvendinger til forslagene som gjelder fri avis og matkuponger.

Når det gjelder de foreslåtte endringer i reglene for gaver i arbeidsforhold, mener vi, i tråd med det ovenstående, at det er riktig å la tredjepart beholde ansvaret for skattepliktige ytelser. Slike gaver bør komme i tillegg til beløpsgrensene for skattefrie gaver fra arbeidsgiver, slik at arbeidsgiver ikke må samkjøre med sine gaver før innrapportering.

Det er fornuftig at reglene om refusjon av utgifter til overtidsmat likestilles med reglene for naturalytelser. Etter vårt syn blir likevel reglene for strenge, både når det gjelder hvilke tilfeller en kan få mat og den foreslåtte beløpsgrense. En beløpsgrense på 200 kroner er for eksempel ofte ikke nok til å kjøpe en pizza med drikke, inkludert frakt. Og dersom en må

arbeide overtid på en lørdag eller søndag, når kantinen er stengt, burde det vært åpnet for et skattefritt måltid fra arbeidsgiver. Vi kan videre ikke se at det bør være relevant hvorvidt overtiden er lovlig eller ikke.

Med vennlig hilsen
Skattebetalerforeningen

Karine Ugland Virik
administrerende direktør

Rolf Løthe
fagsjef